

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 541/2021
23.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници по тужби тужилаца Стечајна маса Јарчујак – Промет ДОО Краљево - у стечају, Стечајна маса Војвода Пријездо ДОО Сталаћ - у стечају, Стечајна маса Фармад Врдила ДОО Врдила - у стечају, чији је пуномоћник Душан Самарцић, адвокат у ..., против тужених АА из ..., чији је пуномоћник Радован Лопицић, адвокат у ... и ББ из ..., ради побијања правних радњи стечајних дужника, одлучујући о ревизији туженог АА изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године, у седници већа одржаној 23.12.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог АА изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија туженог АА изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године, као недозвољена.

Образложење

Привредни суд у Краљеву је донео пресуду 5П 588/2017 дана 17.05.2018. године којом је у I ставу изреке одбио тужбени захтев тужилаца према туженима ВВ, ГГ, АА и ББ, да се утврди да су без правног дејства према стечајним масама, тужиоцима, одредбе Уговора о зајму од 08.03.2010. године и Уговора о зајму од 19.06.2014. године наведене у том ставу изреке првостепене пресуде, што би тужени били дужни признати и трпети; у II ставу изреке одбио тужбени захтев тужиоца Стечајна маса Јарчујак-промет ДОО Краљево - у стечају према туженима АА и ББ да се утврди да су без правног дејства према стечајној маси тог тужиоца заложне изјаве наведене у том ставу изреке пресуде, те да на основу таквог одређења пресуда користи као основ за брисање заложног права – извршних вансудских хипотека на одређеним непокретностима, што би тужени били дужни признати и трпети; у III ставу изреке је одбачена тужба тужиоца Стечајна маса Војвода Пријезда ДОО Сталаћ - у стечају према туженима АА и ББ у делу тужбеног захтева за утврђење да су заложна изјава дата од стране тог тужиоца, решење о извршењу и закључци о продаји и о додељивању и предаји извршитеља наведени у том ставу изреке у целости без правног дејства према стечајној маси стечајног дужника друготужиоца те да пресуда служи као основ за брисање заложног

права – извршних вансудских хипотека на основу исте заложне изјаве; у IV ставу изреке одбачена тужба у делу тужбеног захтева тужиоца Стечајне масе Војвода Пријезда ДОО Сталаћ - у стечају у делу тужбеног захтева да се обавезе тужени АА да у стечајну масу друготужиоца врати сву имовинску корист стечену на основу заложне изјаве, решења о извршењу и закључака извршитеља како је то наведено у том ставу изреке пресуде; у V ставу изреке одбијен приговор пресуђене ствари и у VI ставу изреке обавезани тужиоци да означеним туженима солидарно исплате износ од 432.900,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године је у I ставу изреке преиначена пресуда Привредног суда у Краљеву 5П 588/2017 од 07.05.2018. године у делу става I изреке којим је одбијен тужбени захтев тужилаца према туженом АА и туженом ББ и у II ставу изреке и пресуђено тако што је усвојен тужбени захтев сва три тужиоца према туженом АА и туженом ББ и утврђено да је одредба члана 2. став 1., члана 6., члана 7. став 1. алинеја 2., 3. и 4. и одредба члана 8., члана 9. став 1. под а, б, ц, д, е, ф, г, х, као и одредба члана 10. Уговора о зајму који је закључен 19.06.2014. године између туженог АА у својству зајмодавца, ББ у својству зајмопримца, Машинац ДОО Краљево у својству гаранта број 1, ДОО Војвода Пријезда Сталаћ у својству гаранта број 2, ДОО Фармад Врдила у својству гаранта број 3 – у целости без правног дејства према стечајној маси стечајног дужника Стечајна маса Јарчујак промет ДОО Друштво за производњу, трговину и услуге Краљево - у стечају, стечајног дужника Стечајна маса друштво са ограниченом одговорношћу за производњу и продају грађевинског материјала Војвода Пријезда Сталаћ - у стечају и стечајној маси стечајног дужника Стечајна маса друштво за ограниченом одговорношћу за производњу и трговину Фармад Врдила - у стечају, што су тужени дужни признати и трпети и усвојио тужбени захтев првотужиоца према туженима АА и ББ и утврдио да су заложна изјава која је оверена пред Основним судом у Краљеву под ОвI .../... од 29.08.2014. године, заложна изјава која је оверена пред Основним судом у Краљеву под ОвI .../... од 29.08.2014. године, заложна изјава која је оверена пред Основним судом у Краљеву под ОвI .../... од 30.07.2014. године, заложна изјава која је оверена пред Основним судом у Краљеву ОвI .../... од 30.07.2014. године и заложна изјава оверена пред Основним судом у Краљеву ОвI .../... од 02.07.2014. године које су сачињене и дате од стране Машинац ДОО Краљево ради обезбеђења новчане наплате потраживања првотуженог од друготуженог по Уговору о зајму од 19.06.2014. године у целости без правног дејства према стечајној маси првотужиоца, те да ће та пресуда служити као основ за брисање заложног права, извршних вансудских хипотека уписаних по основу наведених заложних изјава на непокретностима које су уписане у листу непокретности број ... КО ..., листу непокретности број ... КО ..., листу непокретности број ... КО ..., листу непокретности број ... КО ..., листу непокретности број ... КО ... и у листу непокретности број ... КО ..., што су тужени дужни признати и трпети; у II ставу изреке одбијена је жалба тужилаца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Краљеву 5П 588/2017 од 07.05.2018. године у делу става I изреке којим је одбијен тужбени захтев тужилаца према туженима АА и ББ да се утврди да су наведене одредбе уговора о зајму који је закључен 08.03.2010. године без правног дејства према стечајној маси тужилаца и у делу III изреке којим је одбачена тужба друготужиоца према туженима АА и ББ да се утврди да су решење суда и закључци извршитеља наведени у том ставу изреке у целости без правног дејства према стечајној маси друготужиоца; и у III ставу изреке укинуо пресуду Привредног суда у Краљеву 5П 588/2017 од 07.05.2018. године у делу III става изреке којим је одбачена тужба друготужиоца према АА и ББ да се утврди да заложна изјава која је

оверена пред Основним судом у Крушевцу под Ов бр .../... од 04.07.2014. године, која је сачињена и дата од стране друготужиоца ради обезбеђења наплате новчаног потраживања првотуженог од друготуженог по Уговору о зајму од 19.06.2014. године у целости без правног дејства према стечајној маси друготужиоца и да ће пресуда служити као основ за брисање заложног права – извршних вансудских хипотека уписаних на основу те заложне изјаве на непокретностима друготужиоца у листу непокретности број ... КО ..., листу непокретности број ... КО ... – ... и листу непокретности број ... КО ..., што су тужени дужни трпети, и у ставу IV и VI изреке, и у том делу је предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак.

Против наведене другостепене пресуде је тужени АА поднео благовремену посебну ревизију, позивом на одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, у којој је навео да сматра да су од општег интереса, у интересу равноправности грађана и да захтевају и ново тумачење права следећа правна питања:

1. могућност двоструког укидања првостепене одлуке,
2. правни значај и последице одлуке стечајног управника о прихватању захтева за излучење,
3. права купца непокретности у извршном поступку у односу на поступак побијања правних радњи стечајног дужника и
4. пренов облигације у случају закључења новог уговора.

Према одредбама члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 18/2020), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Пресуда Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године правноснажна је у делу којим је преиначена првостепена пресуда и одлучено о тужбеном захтеву тужилаца према ревиденту, туженом АА, у I ставу изреке другостепене пресуде и у II ставу изреке којим је одбијена жалба тужилаца и одбијен тужбени захтев према туженима АА и ББ. Правноснажно је другостепено решење садржано у II ставу изреке побијане пресуде којим је потврђено решење садржано у III ставу изреке првостепене пресуде којим је одбачена тужба друготужиоца у одређеном делу. У III ставу изреке другостепене одлуке садржано је решење којим се укида првостепена пресуда у делу става III изреке, којим је одбачена тужба, у ставу IV изреке и у ставу VI изреке и у том делу је предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Дакле, у ставу III пресуде Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године садржано је решење, којим поступак није правноснажно окончан, те се против тог решења не може изјавити ревизија, сходно одредбама члана 420. Закона о парничном поступку, па ни посебна ревизија позивом на одредбу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку. Стога, процесноправно питање које поставља ревидент о могућности двоструког укидања првостепене одлуке, које се тиче решења садржаног у III ставу изреке пресуде Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године, није питање због кога се може изузетно дозволити ревизија против одлуке суда којом се не окончава правноснажно поступак.

Друго питање које истиче ревидент, о правном значају и последицама одлуке стечајног управника о прихватању захтева за излучење, ревидент истиче у контексту одлуке садржане у III ставу пресуде Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године, којом је укинута првостепена пресуда и предмет враћен на поновно одлучивање. Ревидент сматра да је одлука другостепеног суда да укине првостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање у делу који се тиче захтева према ревиденту да се обавезе да у стечајну масу друготужиоца врати ствари које су у његову корист и излучене одлуком стечајног управника, погрешна. Међутим, како се ово питање не тиче правноснажне одлуке другостепеног суда, то се због разматрања тог питања не може дозволити посебна ревизија у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Треће питање које поставља ревидент такође се тиче одлуке другостепеног суда садржаног у III ставу изреке, којом се укида првостепена пресуда и предмет враћа на поновно суђење. То произлази из навода ревизије да се укидним делом пресуде Привредног апелационог суда сугерише првостепеном суду обавезивање купца ствари из извршног поступка, да купљене ствари врати у стечајну масу друготужиоца. Ни због овог питања не се може изузетно дозволити ревизија против неправноснажне одлуке другостепеног суда.

У односу на правноснажну одлуку другостепеног суда о тужбеном захтеву, од значаја би могло бити једино питање које ревидент дефинише као питање пренова облигације у случају закључења новог уговора. Ревидент сматра да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је одлучио о тужбеном захтеву тужилаца и утврдио да су одредбе Уговора о зајму закљученог 19.06.2014. године без правног дејства према стечајној маси тужилаца, што су тужени дужни признати и трпети, те и да су заложне изјаве које су сачињене и дате од стране Машинац ДОО Краљево, ради обезбеђења новчане наплате потраживања првотуженог од друготуженог по Уговору о зајму од 19.06.2014. године у целости без правног дејства према стечајној маси друготуженог и да ће пресуда служити као основ за брисање заложног права – извршних вансудских хипотека уписаних по основу тих заложних изјава на одређеним непокретностима. Ревидент сматра да је погрешно примењено материјално право по питању да ли су у конкретном случају Уговором од 19.06.2014. године новирани уговори о јемству из 2009. и 2010. године. Дакле, питање се своди на конкретно, на закључивање суда према конкретним околностима, да ли је уговором од 19.06.2014. године новиран уговор о јемству из 2009. године и из 2010. године. Ревидент образлаже да је уговором из 2014. године само обухваћен комплетан износ датог зајма по уговорима из 2009. и 2010. године и само дефинисани нови рокови враћања. У вези са тим позива се на одредбу члана 348. став 2. Закона о облигационим односима према којој споразум повериоца и дужника којим се мења одредба о року, се не сматра преновом. У конкретном случају по наводима ревидента не постоји разлика међу уговорима ни по предмету ни по основу. Даље истиче да је у конкретном случају очигледно да намера новирања облигације није несумњиво изражена уговором из 2014. године, позивајући се на одредбу из члана 349. Закона о облигационим односима да се пренов не претпоставља, па да би у уговору из 2014. године постојале одредбе у смислу да претходни уговори не важе, или нешто слично, да су уговорне стране имале намеру да новирају облигацију. Све то ревидент истиче да би указао да уговором од 19.06.2014. године нису новиране обавезе по уговорима о јемству из 2009. и 2010. године, да није престала ранија обавеза, а настала нова. Тада нема места побијању

одредаба уговора из 2014. године, и следом тога ни побијању заложних изјава и радњи у поступку извршења датих на основу тог уговора.

Врховни касациони суд налази да одредбе Закона о облигационим односима о пренову (новација), садржане у Главе IV Престанак обавеза у Одсеку 3 Одељак 3 Остали начини престанка обавезе, саме по себи не изискују ново тумачење права, нити се таква потреба уочава из разлога наведених у ревизији туженог. Напротив, ревидент понавља садржину норми Закона о облигационим односима без указивања на потребе новог тумачења тих одредаба. Такође, не указује на потребе за разматрањем одређених правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана у вези са применом правила о пренову (новацији) као начину престанка обавезе. Разлози ревизије свде се на испитивање конкретне примене познатих и несумњивих правила новације, од стране другостепеног суда на конкретну ситуацију. То је питање правилне примене материјалног права, али пртходно, да би се по ревизији могло испитивати да ли је правилно примењено материјално право у доношењу побијане одлуке, потребно је да ревизија буде дозвољена. У конкретном случају није указано на ваљане разлоге за изузетну дозвољеност ревизије у овој парници, у односу на правноснажну одлуку Привредног апелационог суда 7Пж 5290/18 од 11.06.2020. године, у ставу I њене изреке.

Ревидент не указује, нити пружа доказе о постојању судске праксе којом је на другачији начин примењен институт пренова (новације), као начина престанка обавезе у истоветној чињенично-правној ситуацији.

То су разлози због којих је Врховни касациони суд одлучио да не дозволи одлучивање о изјављеној ревизији као посебној, у ставу један изреке овог решења.

Побијана пресуда донета је у спору мале вредности, нашта указује и ревидент, а што произилази и из садржине побијане одлуке, у њеном правноснажном делу и означене вредности предмета спора у тужби, од 10.000,00 динара. Ради се о спору мале вредности по одредби члана 468. став 4. Закона о парничном поступку. Према одредби члана 479. став 6. Закона о парничном поступку, против одлуке другостепеног суда донете у спору мале вредности није дозвољена ревизија. То је разлог одлуке Врховног касационог суда садржане у другом ставу изреке овог решења, донете по одредби члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић